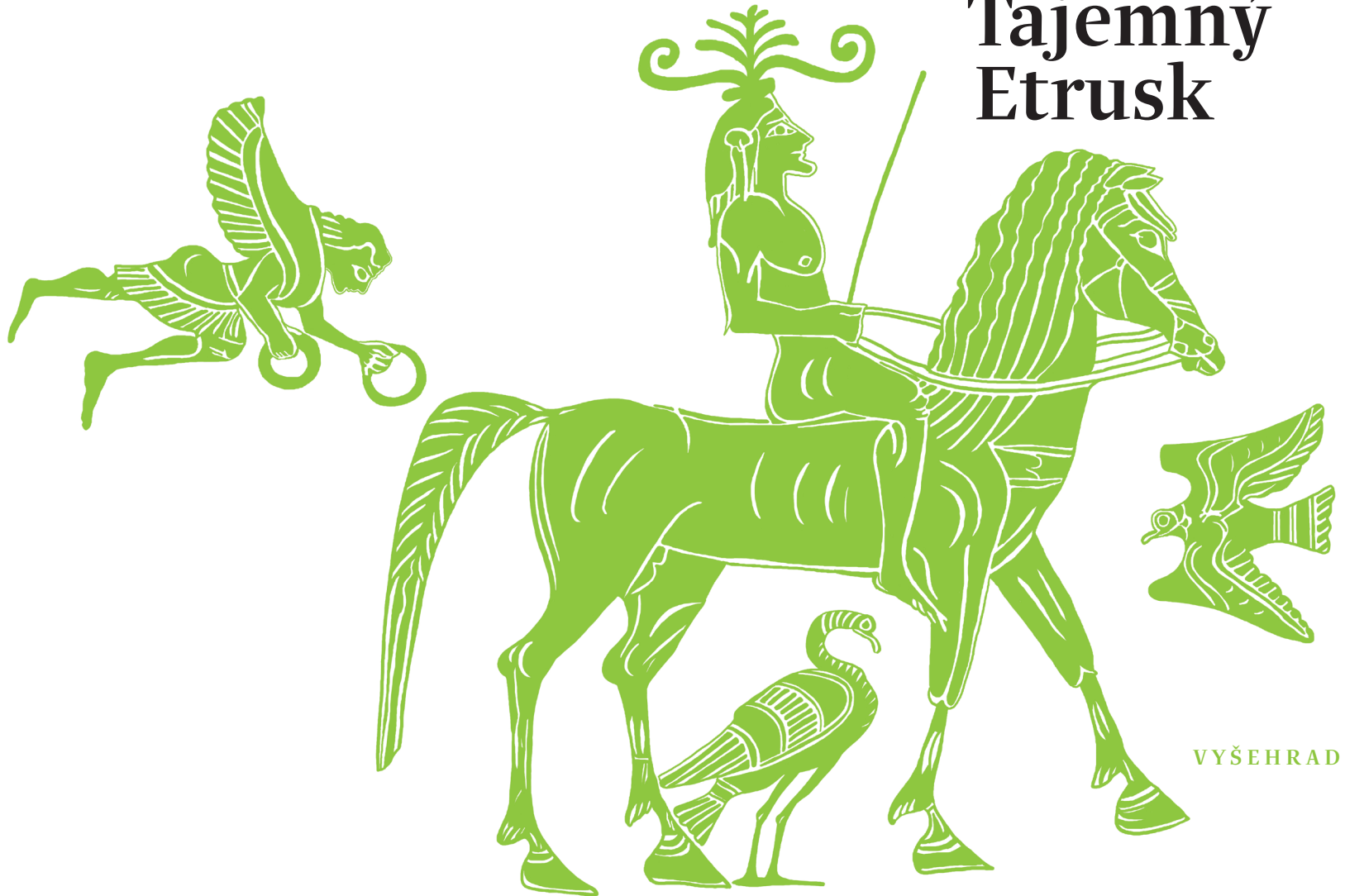

Mika
Waltari
**Tajemný
Etrusk**

VYŠEHRAD

Delfy

1

Já, Lars Turms, nesmrtelný, probudil jsem se do jara a viděl jsem, jak země rozpukla v zeleň.

Po svém krásném domě jsem se rozhlédl. A pohlédl jsem na své zlato a stříbro. Pohlédl jsem na svůj bronzový obraz. Pohlédl jsem na číše s rudými obrazy. Pohlédl jsem na malované stěny. Ale nepocítil jsem pýchu nad svým vlastnictvím. Jak by mohl nesmrtelný cokoli vlastnit?

Ze spousty vzácných předmětů vzal jsem nejprostší hliněnou číšku. Po mnohých letech jsem vysypal její obsah na dlaň a počítal kamínky. Jsou to kamínky mého života.

Vložil jsem je zpět a postavil nádobku na její místo u nohou bohyně. Pak jsem udeřil na bronzový štít. Sluhové mlčky vešli. Namalovali mi rudě tváře, ruce i paže a oblékli mne v posvátné roucho.

Co jsem učinil, učinil jsem pro sebe a nikoli pro své město ani pro svůj národ. Kráčel jsem pěšky přes město k hradbám. Proto jsem se nedal nést ve slavnostních nosítkách boha. Vidouce mě rudě namalované tváře a ruce, ustupovali mi lidé z cesty, děti přestaly skákat a dívka, hrající u brány na dvojitou flétnu, skončila svou píseň.

Pěšky jsem vyšel z brány a sestoupil do údolí touž cestou, kterou jsem kdysi přišel. Nebe bylo zářivě modré, ptačí štěbetání mi znělo v uších, holubice zasvěcené bohyni vrkaly. Lidé obdělávající pole se zastavili v práci, když mne spatřili. Viděl jsem hnědé tváře mužů, bílé tváře žen. Potom se obrátili ke mně zády a pokračovali v práci. K posvátné hoře jsem ne zvolil snadnější cestu, které používali lamači kamene. Zvolil jsem posvátné schody vroubené malovanými dřevěnými sloupy.

© The Estate of Mika Waltari and WSOY
First published in Finnish with the title
Turms kuolematon in 1955

Published by arrangement with Bonnier Rights Finland, Helsinki
Translation © Marta Hellmuthová – dědicové c/o Dilia, 1972

ISBN 978-80-7601-159-5

Jsou to příkré schody. Stoupal jsem pozpátku, hledě po celou dobu na své město. Neohlédl jsem se. Ze schodu na schod jsem stoupal, druhou nohu kladl do stopy první nohy. Mnohokrát jsem zakolísal, ale nikdy nespádl. Svě průvodce jsem odehnal a nedovolil jsem jim, aby mne podpírali. Strachovali se velice, neboť takto ještě nikdo nikdy nestoupal na posvátný vrch.

Slunce stálo v zenitu, když jsem došel k posvátné cestě. Avšak minul jsem vchody do hrobů, označené kamennými homolemi. I vchod do hrobu svého otce jsem minul a vystoupil jsem na vrcholek hory.

Má země rozkládala se nádherná kolem dokola, všemi směry, v úrodných údolích a na lesnatých kopcích. Na severu zářila hladina mého jezera, temně modrá v dáli. Na západě se zvedala v poklidném kuželi hora bohyně, právě naproti věčným obydlím zesnulých uvnitř hory. Toto vše jsem konečně našel, toto vše jsem konečně poznal.

Rozhlédl jsem se, hledaje znamení. Na zem právě dopadlo hladké pírkó z holubice. Zvedl jsem je. Zvedl jsem i načervenalý kamínek vedle něho ležící. To byl můj poslední.

Lehce jsem podupal zemi nohou a řekl: „Toto je místo mého hrobu. Vykopejte v hoře můj hrob a ozdobte jej, jako se zdobí hroby lukumonů.“

Když jsem pohlédl k nebi, spatřil jsem oslněnými očima promyk beztvárných světelných bytostí, jak jsem je již v řídkých chvílích svého života několikrát viděl. Pozvedl jsem obě ruce dlaněmi dolů. A uplynul jen kratičký okamžik a z jednoho obzoru bezmračné nebeské klenby k druhému zazněl onen hlas beze slov, jež člověk může zaslechnout jen jednou za život. Byl jako hlas tisíci trub, a země i ovzduší se jím otřásalo. Údy jím strnuly, avšak srdce se zachvělo. Tento hlas nelze přirovnat k ničemu, co se slyší, a slyší se za život jen jednou jedinkrát. Ale pozná se ihned, neboť žádný pozemský hlas mu není podobný.

Moji průvodci padli na zem a skryli rukama tvář. Jednou rukou jsem se dotkl čela, druhou jsem napřáhl do prázdna a pozdravil bohy: „Sbohem, můj čase. Velký věk bohů skončil a druhý začíná. Novými činy, novými způsoby, novými myšlenkami.“

Avšak svým průvodcům jsem řekl: „Povstaňte ze země, buďte šťastni, že smíte slyšet božský hlas proměny časů. On znamená,

že na okrsku země právě zemřeli všichni, kteří ho předtím slyšeli. A nyní není mezi živými nikdo, kdo by ho mohl uslyšet podruhé. Neboť uslyší ho pouze nenarození.“

Chvěli se stále, i já se chvěl, neboť takovým chvěním se člověk podruhé nezachvěje. Poslední kamínek svého života jsem držel v hrsti a zadupal jsem ještě jednou na tom místě mého hrobu. Zároveň zavál prudký závan větru nade mnou.

A již jsem nepochyboval, nýbrž věděl jsem, že se jednou vrátím. Jednou vstanu z hrobu, s novými údy, pod bezoblačné nebe v závanu bouřného větru. Pryskyřičnou vůni stínů borovic v chřipích. Modrý kužel bohynina vrchu před očima. A vzpomenu-li si tehdy, pak si vezmu ze spousty pokladů svého hrobu nejprostší hliněnou nádobku. Vyklopím kamínky na dlaň, stisknu je, kámen o kámen, a budu vzpomínat na svůj zašlý život.

Tváře rudě namalované, paže rudě namalované, vrátil jsem se touž cestou do svého města a do svého domu. Kamínek jsem hodil do černé hliněné nádoby před bohyni. Potom jsem si prikryl tvář a plakal. Já, Turms, nesmrtelný, plakal jsem poslední slzy svého smrtelného těla, touže zhloubi duše, abych opět žil svůj život.

2

Byla noc úplňku a jarní slavnost začala. Avšak když mi moji průvodci chtěli smýt posvátnou barvu z tváří a paží, pomazat mě a zavěsit mi na hrdlo květinový věnec, odehnal jsem je od sebe.

„Vezměte mou mouku a upečte božský koláč,“ řekl jsem. „Vyberte z mého stáda obětní zvíře. Rozdělte dary i mezi chudé. Tančete obětní tance a hrajte božské hry, tak jak to bývalo zvykem. Sám se stáhnou do samoty, vše co učiním, budu činit sám.“

Nicméně jsem rozkázal oběma augurům, oběma bleskopřavcům i oběma obětujícím kněžím mít na očích, aby se vše dělo tak, jak bývalo zvykem. Sám jsem si zapálil v komnatě kadidlo, až byl vzduch těžký dýmem bohů. Nastavil jsem tvář paprskům luny, položil jsem se na trojitě rohože mého lože a složil pevně ruce křížem na prsou.

Upadl jsem do spánku, jenž nebyl spánkem, až jsem nemohl pohnout údy. Tehdy přišel do mého snu černý pes bohyně. Ale